

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

NARKBHUTPARITAT JOURNAL

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2566 Vol. 15 No. 1 January - April 2023

Received: May 31, 2020

Revised: April 26, 2023

Accepted: April 30, 2023

การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต: กรณีศึกษา
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา
อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

Community Participation of Women in the Saving Group for Production: A Case
Study of Ban Nahnod, Kamphang Sao Subdistrict,
Mueang Nakhon Si Thammarat District, Nakhon Si Thammarat Province

ณัฐชญา วิชานะณานนท์*

กังสดาล เชาว์วัฒนกุล

โสวัตรี ณ ถลาง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: Field_n@hotmail.com

Natchaya Wichannananon*

Kangsadan Chowathanakun

Sawatree Nathalang

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชากรที่เป็นเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งสิ้น 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบปลายปิด

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช, ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ และความคิดเห็นของสมาชิกต่อผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, 4.36 และ 4.39 ตามลำดับ และความคิดเห็นของสมาชิกต่อเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนดตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นต่อผู้นำ และเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของสตรี; กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต; การบริหารจัดการ; ผู้นำกลุ่ม; เครือข่ายทางสังคม

Abstract

This work aims to study affecting factors on community participation of women in the savings groups for production of Ban Nahnod, Kamphaeng Sao subdistrict, Mueang Nakhon Si Thammarat district Nakhon Si Thammarat province. This research was quantitative research method with sample size of 380 from Female population living in Kamphaeng Sao subdistrict, Mueang Nakhon Si Thammarat district Nakhon Si Thammarat province. Questionnaires were applied as an instrument in this research.

The results represented that community participation of women in the saving group, opinions of members on the management in the saving group and opinions of members on the leaders in the saving group were at the highest levels with overall mean values 4.33, 4.36 and 4.39, respectively. While, opinions of members on social networks in the saving group were the high level with an overall mean value 3.92. Community participation of women in the savings groups for production of Ban Nahnod, Kamphaeng Sao subdistrict, Mueang Nakhon Si Thammarat district Nakhon Si Thammarat province classified by personal factors It was found that the income factor did not affect community participation of women in the savings groups for production of Ban Nahnod, Kamphaeng Sao subdistrict, Mueang Nakhon Si Thammarat district Nakhon Si Thammarat province. Management opinions opinion of the leader and a social network of savings groups There was a correlation with women's participation in the group savings for Ban Na Nod production, Kamphaeng Sao Sub-district, Mueang Nakhon Si Thammarat District. Nakhon Si Thammarat Province with statistical significance .05 in all issues

Keywords: Community Participation of Women; Saving Group for Production; management; leadership; social network

บทนำ

ภายใต้ภาวะแห่งการแข่งขันและสถานการณ์ของการพัฒนาประเทศเพื่อมุ่งสู่ความทันสมัย ความยากจนกลายเป็นปัญหา และอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า กรอบในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายหลักมุ่งเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และใช้เศรษฐกิจเข้ามาเป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนา โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (Office of the National Economic and Social Development Council, 2017) รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเร่งสร้างสังคมที่มีคุณภาพ โดยการจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในระยะยาว ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการสร้างความมั่นคง มั่งคั่งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นสิ่งสำคัญที่ประเทศจะต้องมีทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่ชัดเจนโดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวสามารถเป็นได้ทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศไปสู่ความก้าวหน้า ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่ รวมถึงการเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ในประเทศให้เข้มแข็ง เพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมแก่ประชาชน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันมีมากขึ้น ทำให้สังคมหรือชุมชนประสบปัญหาหลายอย่าง และทางออกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ การสร้างกลุ่มที่เข้มแข็ง ทำให้บทบาทของการรวมกลุ่มมีความสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น โดยเกิดการรวมกลุ่มในหลากหลายรูปแบบ เช่น กลุ่มสหกรณ์การเกษตร กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งเชื่อว่าการเหล่านี้จะสามารถพัฒนาความเป็นอยู่ของแต่ละชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละพื้นที่ได้

จากข้อมูลด้านประชากรของราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 มีจำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีทั้งสิ้น 1,545,147 คน ประกอบด้วยประชากรหญิง จำนวน 782,500 คน และประชากรชาย จำนวน 762,647 คน (Royal Thai Government Gazette, 2023, p. 21) เห็นได้ว่าประชากรหญิงและประชากรชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน ซึ่งในอดีตการทำงานของแต่ละหน่วยงานจะมีผู้ชายเข้ามามีบทบาทและดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสังคมไทย ซึ่งเห็นได้จากสตรีเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้นำองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในตำแหน่งต่าง ๆ เช่น นายอำเภอ ผู้จัดการธนาคาร ผู้จัดการบริษัท นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และโรงเรียน เป็นต้น และมีความพยายามผลักดันให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กร โดยเชื่อว่าผู้หญิงจะสามารถทำให้การดำเนินงานขององค์กรขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี เพราะผู้หญิงมีความละเอียดอ่อนและรอบคอบ และมีความเข้าใจสภาพปัญหาของสถาบันครอบครัวเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการรวมตัวกันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นกลุ่มที่เริ่มจากการรวมกลุ่มของสตรีเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ในเรื่องของภาวะหนี้สินนอกระบบที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมและเกิดความยุ่งยาก ทั้งแหล่งที่มาและความยากลำบากในการประสานงานกับสถาบันการเงิน อีกทั้งขาดอิสรภาพภายใต้กฎเกณฑ์และเงื่อนไข ของสถาบันการเงิน ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 จนถึงปัจจุบันก็นับว่าเป็นเวลานานกว่า 30 ปี ซึ่งในระยะแรกปัญหาที่พบคือ สมาชิกมีน้อย เพราะขาดความเชื่อมั่นในองค์กร

แต่ปัญหาก็สามารถแก้ไขได้ โดยผู้นำในชุมชนได้ใช้ความรู้ความสามารถ พูดคุยและจัดประชุมให้ประชาชนสมัครเข้าเป็นสมาชิก อีกทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นจนในที่สุดประชาชนในตำบลกำแพงเซาเองเห็นความสำคัญจึงสมัครเข้าเป็นสมาชิกทุกครัวเรือน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และความคิดเห็นเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นต่อผู้นำ และเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ สามารถส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานที่ 3 ความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานที่ 4 เครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์ โดยเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มาเป็นกรณีศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่เป็นเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6,930 คน Boonpraseart (Interview, July 8, 2019)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน โดยให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 380 คน

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามโดยปรับให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อจัดเก็บข้อมูลตามตัวแปรต่าง ๆ ทั้ง 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะข้อคำถามแบบสำรวจรายการ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการสร้างแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง, เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านการบริหารจัดการ และการสร้างแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง, เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกต่อผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการรับฟังความคิดเห็น และการสร้างแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง, เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกต่อเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช และการสร้างแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วยมาก, เห็นด้วยปานกลาง, เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรเพศหญิงของหมู่บ้านกัสใต้ พหลโยธิน-รามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นรวมโดยวิธี Cronbach's Reliability Coefficient of Alpha และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้เครื่องมือสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ที่ได้จากข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 0.519

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ช่วงเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม 2562 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากประชากรเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.2 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมทางสถิติเชิงการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistic Package for Social Science) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ใช้สถิติ 2 ประเภทในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และ 2. สถิติเชิงอนุมานเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ 2.1 เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติแบบ f-test และ 2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติ Correlation

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต: กรณีศึกษา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.33) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.38) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.33) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.31) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 4.30) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.30	.58	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.31	.47	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.38	.53	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.33	.58	มากที่สุด
รวม	4.33	.34	มากที่สุด

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม และความคิดเห็นเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์

2.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.36) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทรัพยากร ($\bar{X}$ = 4.41) ด้านบุคคล ($\bar{X}$ = 4.33) ด้านการเงิน ($\bar{X}$ = 4.32) และด้านบริหาร ($\bar{X}$ = 4.25) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ด้านการเงิน	4.32	.57	มากที่สุด
2. ด้านบุคคล	4.33	.49	มากที่สุด
3. ด้านทรัพยากร	4.41	.53	มากที่สุด
4. ด้านบริหาร	4.25	.60	มากที่สุด
รวม	4.36	.31	มากที่สุด

2.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.39) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ดังนี้ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{x}$ = 4.59) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{x}$ = 4.51) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{x}$ = 4.33) และด้านการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.91) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อผู้นำกลุ่ม

ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ด้านการตัดสินใจ	4.33	.69	มากที่สุด
2. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	4.59	.61	มากที่สุด
3. ด้านความซื่อสัตย์	4.51	.63	มากที่สุด
4. ด้านการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น	3.91	.68	มาก
รวม	4.39	.48	มากที่สุด

2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกต่อเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.92) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อเครือข่ายทางสังคม

ประเด็น	เครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์					$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ศูนย์สาธิตการตลาด สามารถเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงในการจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคให้กับสมาชิกในราคาถูกลง	137 (36.05)	112 (29.47)	48 (12.63)	81 (21.32)	2 (0.53)	3.57	.718	มาก
2. กลุ่มออมทรัพย์สามารถให้ความรู้และเผยแพร่การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์แก่ผู้เข้ามาศึกษา/ดูงานได้	134 (35.26)	119 (31.32)	79 (20.79)	48 (12.63)		2.86	1.173	ปานกลาง
3. มีการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานการเงินต่างๆโดยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลภายนอก	163 (42.89)	132 (34.74)	36 (9.47)	47 (12.37)	2 (0.53)	4.20	.702	มาก
รวม						3.92	.816	มาก

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=380)

ปัจจัยส่วนบุคคล	n	Mean	Df	F	Sig.
อายุ					
อายุระหว่าง 18-25 ปี	65	4.27	3	.736	.531
อายุระหว่าง 26-35 ปี	88	4.33			
อายุระหว่าง 36-45 ปี	90	4.34			
อายุระหว่าง 46-55 ปี	137	4.34			
สถานภาพสมรส					
โสด	88	4.27	2	6.967	.001*
สมรส	241	4.38			
หย่าร้าง	51	4.21			
การศึกษา					
ต่ำกว่า ม.6	86	4.34	3	.515	.672
ม.6 หรือเทียบเท่า	137	4.31			
ป.ตรี	127	4.33			
สูงกว่า ป.ตรี	30	4.38			
อาชีพ					
เกษตรกร	149	4.31	4	.486	.746
รับจ้าง	47	4.33			
ค้าขาย	29	4.40			
รับราชการ	129	4.34			
อื่นๆ	26	4.29			
รายได้					
รายได้ระหว่าง 5001-10000 บาท	60	4.32	3	.837	.474
รายได้ระหว่าง 10001-15000 บาท	12	4.39			
รายได้ระหว่าง 15001-20000 บาท	156	4.36			
รายได้ระหว่าง สูงกว่า 20000 บาทขึ้นไป	152	4.30			

3.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกันการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน ดังตารางที่ 5 พบว่า

3.1.1 อายุที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน จากผลการศึกษา พบว่า อายุแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.1.2 สถานภาพที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน จากผลการศึกษา พบว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อให้ทราบว่ามีสตรีที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแตกต่างกัน ในรายคุใดบ้าง ดังนั้นจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคุโดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแต่ละสถานภาพ ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพสมรสโดยเปรียบเทียบ รายคู่โดยวิธีของ LSD ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพสมรสโดยเปรียบเทียบรายคู่ (n=380)

สถานภาพสมรส	n	Mean	โสด	สมรส	หย่าร้าง
โสด	88	4.27	-	.010*	.342
สมรส	241	4.38	-	-	.002*
หย่าร้าง	51	4.21	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของ LSD พบว่า สตรีที่มีสถานภาพโสดแตกต่างจากสตรีที่มีสถานภาพสมรส และสตรีที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างจากสตรีที่มีสถานภาพหย่าร้าง โดยสตรีที่มีสถานภาพสมรส จะมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์มากกว่าสตรีที่มีสถานภาพโสด และหย่าร้าง

3.1.3 การศึกษาที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน จากผลการศึกษา พบว่า การศึกษาแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.1.4 อาชีพที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน จากผลการศึกษา พบว่า อาชีพแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.1.5 รายได้ที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน จากผลการศึกษา พบว่า รายได้แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่มและเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ สามารถส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.1 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์ (n=380)

การบริหารจัดการ	การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์		
	F	Sig.	แปลผล
ด้านการเงิน	.299*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านบุคคล	.280*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านทรัพยากร	.563*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านการบริหารจัดการ	.392*	.00	มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการเงิน ด้านบุคคล ด้านทรัพยากร และด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนา โหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

4.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนา โหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม กับการมีส่วนร่วมของสตรี ในการรวมกลุ่มออมทรัพย์

(n=380)

ความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม	การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์		
	F	Sig.	แปลผล
ด้านการตัดสินใจ	.240*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	.200*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านความซื่อสัตย์	.260*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	.402*	.00	มีความสัมพันธ์

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ความคิดเห็นต่อผู้นำด้านการตัดสินใจ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนา โหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสัมพันธ์กันในทิศทางบวก กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนา โหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชมาก ความคิดเห็นต่อผู้นำทั้ง 4 ด้านมาก ในระดับเล็กน้อย

4.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนา โหนดตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นด้านเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์

(n=380)

การมีส่วนร่วมของสตรี ในการรวมกลุ่มออมทรัพย์	เครือข่ายทางสังคม		
	F	Sig.	แปลผล
ด้านการตัดสินใจ	.368*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านการดำเนินการ	.239*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านการรับผลประโยชน์	.432*	.00	มีความสัมพันธ์
ด้านการประเมินผล	.063	.220	มีความสัมพันธ์
รวม	.429*	.000	มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ความคิดเห็นด้านเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนา โหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสัมพันธ์กันในทิศทางบวก กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราชมาก ความคิดเห็นด้านเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์มาก ในระดับเล็กน้อย

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต: กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่า การมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้มีความสอดคล้องกับ (Leungtrakul, 2017) ได้ทำการศึกษารองปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้นแบบของกลุ่มออมทรัพย์ บ้านอ้อมแก้ว หมู่ที่ 9 ตำบลมาบโป่ง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรีจากการศึกษา พบว่า อายุ สถานภาพ และอาชีพที่มีความแตกต่างกันมีผลต่อการจัดการความมั่นคงของกลุ่มออมทรัพย์บ้านพันเสด็จในหมู่ที่ 4 ตำบลบ่อวิน อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็น ด้านการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคิดเห็นในการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ (Songnetichaowalit, 2013) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครปฐม พบว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ และการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งคณะกรรมการเป็นองค์ประกอบของการบริหารจัดการด้านบุคคลซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ (Jongwutiwes, Singhalert & Passago, 2010) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนของประชาชนในเขตอำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการบริหารและการจัดการ กล่าวคือ แสดงให้เห็นถึงเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ควรให้ความรู้ในด้านการบริหารและการจัดการกลุ่มที่มีผลต่อการพัฒนาธุรกิจชุมชน โดยให้ความร่วมมือในการที่จะส่งเสริมการดำเนินธุรกิจชุมชนอย่างจริงจังและมีความต่อเนื่องเพื่อให้การพัฒนาธุรกิจชุมชนสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความยั่งยืน ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่าย และปัจจัยคณะกรรมการกลุ่ม พบว่า กรรมการมีความเสียสละ รับผิดชอบ และวิสัยทัศน์กว้างขวาง ซึ่งสามารถช่วยให้ธุรกิจพัฒนาต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคิดเห็นต่อผู้นำกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ (Thavaravej, 2011) ได้กล่าวถึงผู้นำกลุ่มว่า ผู้นำกลุ่ม มีคุณสมบัติหลากหลาย เช่น 1. มีการตัดสินใจเด็ดขาด ในการพิจารณาการทำงานและการลงโทษคน

ผิต 2. มีมนุษยสัมพันธ์ และมีวาทีสนในการติดต่อกับองค์กรอื่น คือ ผู้นำกลุ่มมีความยืดหยุ่น มีอารมณ์ขัน และมีการพบปะสังสรรค์กันกับคนในกลุ่มและนอกกลุ่ม เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน และจะส่งผลให้การทำงานราบรื่นยิ่งขึ้น และผู้นำกลุ่มรู้จักฟังความคิดเห็นจากบุคคลรอบข้างในเรื่องต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การทำงานบรรลุผลในทางที่ดี 3. ซื่อสัตย์ คือ ผู้นำเป็นตัวอย่างของความซื่อสัตย์ ไม่มีการเอาเปรียบคนอื่น และซื่อสัตย์ต่อการดำเนินงาน 4. มีศิลปะในการเจรจา คือ ผู้นำกลุ่มมีการเจรจาแลกเปลี่ยนกับบุคคล ภายนอกมากมาย ดังนั้นจึงทำให้ผู้นำกลุ่มต้องมีการวางแผนคิดก่อนพูด เพื่อที่จะส่งผลดีต่อการดำเนินงานกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ (Leungtrakul, 2017) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้นแบบของกลุ่มออมทรัพย์บ้านอ้อมแก้ว หมู่ที่ 9 ตำบลมาโป่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้นแบบของกลุ่มออมทรัพย์บ้านอ้อมแก้ว หมู่ที่ 9 ตำบลมาโป่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ (Songnetichaowalit, 2013) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า 5 ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการ ประสบการณ์ในการบริหารกลุ่ม และการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และสอดคล้องกับ (Jongwutiwes, Singhalert, & Passago, 2010) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนของประชาชนในเขตอำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มี 4 ปัจจัย คือ 1.ปัจจัยด้านผู้นำ กล่าวคือ ผู้นำ ต้องเสียสละและรับผิดชอบต่องาน ช่วยแก้ปัญหาได้ทันเหตุการณ์ ผู้นำมีวิสัยทัศน์กว้างขวาง ส่งผลให้การค้าเนินธุรกิจชุมชนสามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง 2.ปัจจัยการสร้างเครือข่าย 3.ปัจจัยการบริหารและจัดการ และ 4. ปัจจัยคณะกรรมการกลุ่ม พบว่า กรรมการมีความเสียสละ รับผิดชอบ และวิสัยทัศน์กว้างขวางซึ่งสามารถช่วยให้ธุรกิจพัฒนาต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด ตำบลกำแพงเขา อำเภอมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เครือข่ายทางสังคมของกลุ่มออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ (Harnkiattiwong, Sanont, & Kittirakshakula, 2021) ได้กล่าวว่า เครือข่ายทางสังคมเป็นช่องทางความสัมพันธ์ของบุคคลที่เชื่อมโยงกันในการร่วมมือกันทำกิจกรรมใด ๆ หรือแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แบ่งปัน ซึ่งกันและกันในเครือข่าย โดยมีองค์ประกอบหลัก คือ ทรัพยากรที่สมาชิกครอบครอง ได้แก่ ข่าวสาร ความรู้ เครื่องมือ เงิน อิทธิพล หรือจำนวนบุคคลที่เชื่อมโยงกัน สอดคล้องกับ (Phongphit, 2005) ได้นิยามเครือข่ายทางสังคมไว้ 2 ความหมาย คือ หมายถึง ขบวนการทางสังคม เกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคน กลุ่ม หรือสถาบัน โดยมีเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกต้องมีอิสระ และหมายถึง วัฒนธรรมองค์กรที่เปลี่ยนจากการจัดการแบบลำดับขั้นมาเป็นการสร้างเครือข่ายไม่เน้นการใช้อำนาจ แต่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือในแนวราบ จนส่งผลให้เกิดผลลัพธ์และการทำงานที่ดี สอดคล้องกับ (Aphakaro, 2004) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นเครือข่าย ได้แก่ (1) หน่วยชีวิตหรือสมาชิกเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของความเป็นเครือข่ายที่สร้างระบบปฏิสัมพันธ์ (2) จุดมุ่งหมายความเป็นเครือข่ายต้องมีความหมาย “การร่วมกันอย่างมีจุดหมาย” เพื่อทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์และกระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดหมาย (3) การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก สมาชิกมีจิตสำนึกในส่วนร่วม (4) การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนในองค์ประกอบ ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ จะสามารถช่วยให้กลุ่มเครือข่ายมีความเข้มแข็งขึ้น ซึ่งทำให้สมาชิกมีความคิดว่าตัวเองเป็นคนในกลุ่มนั้น ๆ และ (5) ระบบความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีความสำคัญกับเครือข่าย คือ ข้อมูลและการสื่อสารระหว่างกัน นับตั้งแต่การ

สื่อสารระหว่างปัจเจกบุคคลกับปัจเจกบุคคล กลุ่มกับกลุ่ม และระหว่างเครือข่ายกับเครือข่าย รวมทั้งระบบความสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการยอมรับในกระบวนการการทำงานและช่วยรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดจากการติดต่อสื่อสารที่ต่อเนื่อง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเครือข่าย ถ้าระบบความสัมพันธ์ไม่ได้รับการตอบสนองหรือขาดการติดต่อ ความเป็นเครือข่ายจะต้องยึดหลักการของความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกัน โดยมีกิจกรรมและข้อมูลเพื่อให้เกิดความสนใจของเครือข่ายนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งจะนำมาสู่การพัฒนาการมีส่วนร่วมของกลุ่มออมทรัพย์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากความสำเร็จของการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาโหนด อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงควรนำไปเผยแพร่เป็นต้นแบบแก่กลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ

References

- Aphakaro, S. (2004). *Network : nature, knowledge and management*. Bangkok: Institute of community enterprise. (in Thai)
- Boonpraseart, C. (2019). Governing Officer Practitioner Level. Interview, 8 July 2019. (in Thai)
- Harnkiattiwong, T., Sanont, R. & Kittirakshakula, T. (2021). Social Network and Health Promotion. *Social Science Journal of Prachachuen Research Network*, 3(1), 58-68. (in Thai)
- Jongwutiwes, N., Singhalert, R. & Passago, R. (2010). Factors affecting the success of community business management in Mueang district, Roi-et province. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 4(2), 103-111. (in Thai)
- Leungtrakul, P. (2017). *Factors affecting the success as a production saving group model of baan aom kaeo saving group, moo 9, mab pong Subdistrict, District Panthong, Chonburi Province*. (Master of Public Administration) Burapha University, Political Science Program in Security Resources Management. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2017). *The twelfth national economic and social development plan (2017-2021)*. Retrieved 2022, May 5, from https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422. (in Thai)
- Phongphit, S. (2005). *Network : strategies for Intensive Community strong community*. Bangkok: Charoenwit Printing. (in Thai)
- Royal Thai Government Gazette. (2023). *Number of inhabitants throughout the kingdom according to the evidence of the civil registration*. Retrieved 2023, April 15, from http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/012/T_0010.PDF. (in Thai)
- Songnetichaowalit, A. (2013). *Factors affecting operational efficiency of the savings for production groups in Nakhon Pathom province*. (Master of Arts Program) Silpakorn University, Graduate School, Public and Private Management. (in Thai)

Thavaravej P. (2011). *Article 3 The Leader of Success by Ajarn Pranam Thavornvej*. Retrieved 2022, May 5, from <https://www.gotoknow.org/blog/thi-tha>. (in Thai)

ผู้เขียน

นางสาวณัฐชญา วิชาชนะฉานนท์

นิสิตปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนวิภาวดีรังสิต ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
E-mail: field_n@hotmail.com

รองศาสตราจารย์ ดร.กังสดาล เขารั้ววัฒนกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาสังคมวิทยาประยุกต์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนวิภาวดีรังสิต ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
E-Mail: fsockdc@ku.ac.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสวัตรี ณ กลาง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม สาขาสังคมวิทยาประยุกต์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนวิภาวดีรังสิต ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
E-Mail: fsocstn@ku.ac.th

